

"Misterium Mostu" - Pogranicze zaprasza

W najbliższy czwartek, 22 sierpnia w amfiteatrze Dworu Miłosza w Krasnogrudzie zostanie wykonany koncert skomponowany przez wybitnego polskiego kompozytora Pawła Szymańskiego na Orkiestrę Klezmerską Teatru Sejneńskiego i część żeńską chóru "Sąsiedzi"/"Kaimynai". Koncertowi towarzyszyć będzie słowo - doświadczenie obecności mostu w życiu kompozytora.

"MISTERIUM MOSTU"

Krasnogruda - Dwór Miłosza

czwartek 22 sierpnia 2019, godz. 21.00

Prapremiera utworu na dźwięki, imiona i słowa, skomponowanego przez Pawła Szymańskiego, w wykonaniu Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego oraz chóru kościoła w Żegarach "Kaimynai"

MISTERIUM MOSTU'19

Jeszcze brzmi w nas opowieść o zimorodku, który przeprowadzał zbłąkane ptaki o różnych imionach przez świat waśni i głębokich przepaści, aż odnalazły własne oblicza w zwierciadle drugiego brzegu. Skomponowana w formę muzycznego oratorium przez Wojciecha Szroedera, ułożona moimi słowami, inkrustowana Miłozsem, Citatim i Lawrenceem, nawiązywała do sufickiej legendy o Simurgu. Wydawałoby się, że zaledwie wczoraj wydarzyło się to Misterium Mostu. Tymczasem od kilku tygodni na pulpitych

muzyków Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego oraz chóru „Kaimynai” (Sąsiedzi) złożonego z mieszkańców wiosek polsko-litewskiego pogranicza pojawiły się nowe nuty, a na próbach w Sejneńskiej Spółdzielni Jazzowej, w kościółku w Żegarach i w przestrzeni Niewidzialnego Mostu w Krasnogrudzie słyhać inne słowa. Materiał pracy jest niezwykła, wymykająca się wszelkim konwencjom kompozycja na dźwięki, imiona i słowa, stworzona specjalnie na tegoroczne Święto Mostu. Jej autorem jest Paweł Szymański, od lat towarzyszący pracy Pogranicza. Był z nami na pierwszym Misterium Mostu w 2015 roku, wieńczącym wspólną pracę budowniczych-neimarów z Afryki, Ameryki Południowej, Kaukazu i Europy, które ustanowiło dzień – wówczas przypadkowy – 22 sierpnia stałym już dniem święta tych, dla których życie na jednym brzegu to za mało. Był z nami również wtedy, gdy z muzykami-imigrantami z Syrii i Ukrainy stworzyliśmy Orkiestrę Niewidzialnego Mostu, która razem z Kathleen Tagg i Davidem Krakauerem wykonała po raz pierwszy ich kompozycję „Strażnicy ognia”. Lata spotkań, poznawania pracowni muzycznej Pogranicza i innych działań artystycznych, książki i debaty w Sejnach i Krasnogrudzie to możliwe pola inspiracji dla wspólnej pracy, nie jedyne. Własne życie dostarczyło mu wielu doświadczeń związanych z mostami, których echo odnajdziemy w słowach partytury: „Drugiego końca Mostu nie było widać. W dole płynęła powoli wielka Rzeka, jej woda wydawała się czarna... - Co jest po drugiej stronie?... Przeciwnieństwo tego, co zostało z tyłu”.

W pracy nad Misterium Mostu doświadczenia osobiste łączą się z historycznymi, niewidzialne nici przebiegają między pamięcią tego zakątka ziemi a losami różnych ludzi przybywających na spotkanie. Dzień następny, 23 sierpnia, upamiętnia walkę Polaków i Litwinów o przebieg granicy pomiędzy dwoma nowymi państwami narodowymi, które powstały po pierwszej wojnie światowej. Walka toczyła się pomiędzy ludźmi tej samej wiary, dziedzicami unii Orła Białego i

Pogoni, często pomiędzy bliskimi sąsiadami, a nawet w obrębie jednej rodziny. To boleśnie zerwany most, ciągle na naszym pograniczu odbudowywany, pamięć o którym żyje w każdym z naszych Misteriów.

Przez ostatnie miesiące Bożena Szroeder z mieszkańcami Sejn gromadziła klucze do domów, symbolizujące te pozostawione na zawsze przez sejneńskich Żydów, a Wiesław Szumiński na wewnętrznych ścianach Białej Synagogi, litera po literze układał imiona i nazwiska ośmiuset czternastu członków społeczności żydowskiej mieszkających tu przed Zagładą. Tak powstała wystawa „...i nie wrócili”. Nitki łączące ją z „Misterium Mostu” Pawła Szymańskiego są na tyle istotne, że doradzałbym wszystkim udającym się do Krasnogrudy 22 sierpnia, aby zatrzymali się wcześniej przy Białej Synagodze i zobaczyli tę wystawę. „Zobaczyli” nie jest tu dobrym słowem, bo nie składa się ona z artefaktów do oglądania lecz jest medytacyjną przestrzenią obcowania. Tego dnia wystawa będzie czynna do godziny 20.30. Spotkajmy się tam, aby wspólnie wyruszyć do Krasnogrudy, gdzie o godzinie 21 rozpocznie się trwające blisko godzinę Misterium.

Krzysztof Czyżewski